

Pangen ti Uyukan

Panagpangen

Ti tropikong klima ti Hawaii agpaattidog panagpangen ti uyukan no ikumpara idiy mainland US.

Dagiti pangen ad-adu nu spring ken summer. Dayta mangrugi ti Marso inggana Setyembre ditoy Hawaii.

Dagiti pangen saanda nga agresibo ken manmano nga sumilod, nupay kasta, masapul nga tratuhin ti pangen ti panag-aluad, iadayo ti ubing ken animal aggapu uyukan. Saan mo nga pasuyutan wenna disturbaren ti pangen, daytoy pannakabalin makauyong ti uyukan ken manayunan ti riesgo nga masilod.

Dagiti pangen napateg nga rekursos, dagitoy uyukan agpolineyt adu local nga mula ken agaramid ti diro. Tumulong protektohan daytoy importanteng insekto gapu awagan ti local nga grupo ti apikultor, ti State Apiary Program, wenna UH Honeybee Project tapno maipadamag ti pangen.

Pangen: lumtaw dagus. Dakkel nga grupo ti uyukan, kasla kadakkel bola ti basketbol, lumtaw agpatnag idiaya nga disso. Awan da pakakitaan ti kalaba wenna umok.

Kolonia: adda diay lugar adu nga aldawen. Awan makitkita diay kaaduan ti uyukan. Diay adu agkukuyog nga uyukan nga makitkita panagsumrek ken panagruar iti abot wenna lbbot ti nalawag.

Ania ti Pangen?

Ti panagpangen iti natural ti kolonia ti uyukan nga mapisiem ti dua. Dagiti pangen tatawidwidan mapasamak idi naimbag nga kondision, idi napigsa ti kolonia, wenna idi kolonia masapol nga manayunan ti disso nga pagdakelan.

Ti pangen ti uyukan nabubuo niribu nga trabahador nga uyukan ken maysa reyna agsapul ti baro bagay nga balay. Dagiti pangen saan unay agresibo kasla dan establisidong kolonia. Daytoy gapu da ti pangen awan ti rekursos kasla diro wenna igges nga protektohan. Dagiti pangen tatawidwidan iti lumtaw dagus ken masansan masarakan iti idiaya nga disso kasla nababa nga sanga ti kayo, eba ti atep, wenna bangir ti pasdek.

Ti uyukan iti pangen kasapulan makasarak ti balay madagdaus ngem embes agtayab isu amin nga grupo, ti pagpapalutputen ti arubayan maileppas gapu agpaw-it ti nga skaut nga uyukan. Kalpasan ti pagen makaakar ti temporario nga pagyanan, agpaw-it ti sanggagasut nga skaut iti agsarak ti naibagay nga umok nga disso. Dagiti skaut nakem ipadamag iti grupo maipapan amin mabalin nga umok nga disso isuna pinalutpot, no isu nga abut ti uneg ti kayo, lugar ti nagbaetan ti balay, wenna uray binaybay-an baul nga kayo iti aragayan. Dagiti skaut nga uyukan imbaga da ti nasarakan diay daduma nga uyukan gapu agsala ken ag-uni. Ti pangen agdengdengeg da ti amin baro damage, ken kanayun nga skaut ti palobosan ti kapintasan nga disso. Ti panag-urnong ti damage ken pinagpili adino papanam awaten ti orgas aggapu sumagmamano dagiti manu nga aldawen, ngem kaaduan masansan ti pangen agakar idiy 24 oras da diay baru nga balay.

Ti pangen agtipon ti kayo bayat skaut nga uyukan agsarak ti naimbag nga baro balay.

Pag-aadal ti Panagbiag ken Panagmararawidwid ti Pangen

Pagdakkkel ti kolonia, nasayaat nga apikulturang pannaksanay, ken pakadanagan ti publiko

Ti panapapangen diay natural na bagi ti biag idi kolonia ti uyukan. Iti las-ud ti panagpapangen ti daan nga reyna alaen maipapan guddua diay trabahador nga uyukan tapno mapan da bumirok ti nasayaat nga disso sadino pagbangonen ti baro nga balay. Bayat iti kapuonan nga kolonia diay natidda nga trabahador nga uyukan taraken ti baro nga reyna. Isu nga resulta dua nga kolonia aggapu kasisigud maysa kolonia.

Dagiti apikultor masansan makaammo senial dayta agparikna ti kolonia mabii agpanagpangen. Diay panag-adu ti nataengan nga uyukan iti populasion agparikna nga dumadakkkel nga kolonia masapol ad-adu nga lugar.

Ti panaglumtaw ti espesial nga selula ti reyna sadino pagtaraken ti baro nga reyna iti sakbayan diay daan nga reyna panagtalaw. Daytoy senial ti atentibong apikultor tiempo dan pisen ti kolonia.

Diay pagpipisien ti kolonia diay pangmaymaysa panaksanay ti apikultor isina ti ubing ken daan nga uyukan idiay dua nga kahon, maysa ti agraman daan nga reyna ken maysa awan reyna ngem ada itlog ken ubing nga igges mabalen taraken agbalen nga baro reyna.

Diay pagpipisien agpalubosan ti apikultor bingayen ti kolonia diay kontrolado nga kondision ken lisian ti panagpangen. Diay pagpipisien idi nalaka dalan mapaadu ti numero ti kolonia idi ebehera.

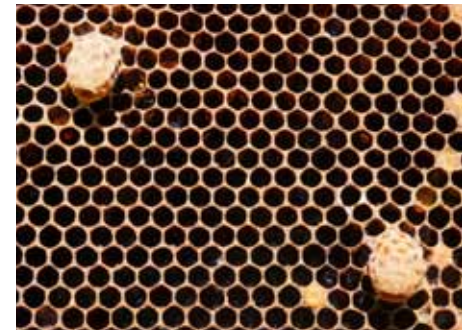
Idiay ipagpadis, no kuma ti panagpangenagmapasamak diay apikultor mas seguro maawanan ti panagpapangen nga uyukan ken diay kapuonan nga kolonia adino panaggapuan idi pangen makisayan kadakkkel temporario.

Dagiti apikultor maka-lapdan ti panagpangen gapu masakbayan ti

Dagiti reyna ti uyukan masansan sukatan kada tawen ken siguraduhin ti kolonia awan sakit ken adudan baru nga uyukan.

kasapulan ti kolonia ken isaganaan ti lugar nga pagdakkkelan ken pag-agidulin ti diro. Daytoy estratehia idi panunoten “swarm prevention” ken diay nalaka pamay-an makitulag idi dumadakkkel nga situasion ti apikultor mabalin pilien rakraken daytoy selula. Daytoy estratehia idi panonoten nga “swarm control” ken patengngelen panag-akar basit ti kolonia, aglalo no awan ipaayan dakkkel nga lugar gapu uyukan.

Dagiti selula ti reyna mas dakkkel ti banal nga trabahador nga uyukan ken nakakabil “perpendicular” aggapu kalaba.

Tips ti Uyukan

Nu dagidiay dakkkel nga grupo ti uyukan dagus lumtaw wenno naurnong iti kayo wenno pasdek kasla dadiay ti pangen.

Ti panagpapangen nga uyukan maalumanay dan isu nga saan madanagan nu adda makita nga pangen ngem agnanayon aluadan da gapu ta daduma nga tattao ada

“allergic reaction” ti silod ti uyukan. Iadayo ti ubing ken animal. Saan istorbohen ti uyukan. Ipadamag ti pangen:

State Apiary Program:
(808) 339 1977
www.hawaiibee.com

UH Honeybee Project:
(808) 956 2445
www.uhbeepproject.com

Gapu ta ti pangen temporario nga grupo, dagiti apikultor wenno ahensia nga makaamo ti uyukan masapol nga iyammo da asigod kalpasan lumtaw ti pangen. No kuma iti pangen lumtaw

asidig ti “airport” wenno “seaport” pakidamag ti pangen ASAP diay State Apiary Program tapno kitaen dan. Importante paneknekan diay awan saket ken awan baro peste makasumrek ditoy Hawaii.

Daytoy “handout” naaramid agraman ti tulong ti sumarsaruno nga organisasion:

